

Vai Augustdorfas ģimnazijai būs jauni krusttēvi?

PROMINENTI VIESI BĒĢU KOMISĀRA IEROSME

Augustdorfā tikko aizvadītajās dienās bija ieradusies Hanoveras raidītāja darbinieki ar uztvērēju iekārtu, kas fiksēja skaņu lentē zīmīgākos epizodus no ārzemju bēgļu dzīves šajā novietnē. Jo sevišķa interese tika izrādīta latviešu bēgļiem, kurus reportieris Vēbers ar saviem ļaudīm intervēja visbiežāk. Par apmeklējuma un reportāžu labu izdošanos īpaša pateicība pienākas Žantī kundzei, kas Bēgļu augstā komisāra Rērholda uzdevumā Augustdorfā bija ieradusies vairākas dienas iepriekš, lai veiktu nepieciešamos priekšdarbus. Viņa nolēmusi griezties ar aicinājumu pie universitātēm Briselē, Luvēnā, Parīzē un Londonā uzņemt krusttēva pienākumus latviešu ģimnazijai, iemaksājot skolas fondā iztrūkstošās skolotāju algas. Reportāžā ietilpa intervija ar ģimnazijas inspektoru E. Āboliņu, kā arī baritona Longīna Apkalna iedziedātās divas latviešu dziesmas un invalīda Herberta Baloža apcere par ārzemju bēgļu ikdienas saules un ēnas pusēm.

Žantī kundzes vārds lielajai presei nav svešs. Viņa ieskata par savu uzdevumu nodibināt sakarus starp ļaudīm, kas varētu būt viens otram palīdzīgi un attiecīgajās aprindās rosinātu jaunu ceļu meklēšanu dažādām sociālām un sadzīves problēmām. Bonnas laikraksta Das Parlament Brišeles līdzstrādnieks viņu salīdzina ar pazīstamām vēsturiskām personībām, kas kopš 18. g. s. vidus ar labām sekmes organizēja un vadīja ts. politiskos salonus. Viņas nelielais, bet gaurmīgi iekārtotais dzīvoklis Franklina Ruzvelta avēnijā Briselē kļuvis par sastapšanās vietu ļaudīm ar dažādu izcelsmi un ievērojamu starpību sabiedriskajā stāvoklī. Šajā salonā, kā raksta minētais korespondents, ministrs kļūst par vienkāršu mirstīgo un ģenerālis aizmirst savu augsto

rangu, debatējot ar kādu no emigrantu studentiem, kam pat franču valoda vēl sagādā grūtības.

Žantī kundze ar Vāciju saista drūmas atmiņas kopš kādā koncentrācijas nometnē pavadītiem gadiem. Arī viņas vīrs šeit nošauts kā politiskais ieslodzītais. Varbūt tieši tādēļ radusies viņas īpašā interese par jautājumu: „Vai ārzemju bēgļi ir tikai Vācijas problēma?”

Žantī kundze ievērojusi, ka latviešu bēgļu vidū esot samērā daudz intelektuāļu, kas īpaši saistījuši viņas uzmanību. Atvadoties viesņa solījās iegrīzties Augustdorfā vēlreiz — varbūt maijā, pēc kāda priekšlasījumu cikla Anglijā, kur viņa sāks visā drīzumā. Brītu salās viņa saviem referātiem izvēlējusies tematu Vai mums jābīstas no vāciešiem, bet blakus tam nolēmusi runāt arī par joprojām vēl neatrisināto bezdzimtenes ārzemnieku problēmu.